

Avfallsprevention: Nuläge och trend i hushåll och industri

Från delprojekt

Kostnader för avfallsprevention

2008-05-07

Jenny Sahlin

Mattias Bisailon

Ebba Löfblad

Johan Sundberg

Viveca Wågeman

Agenda

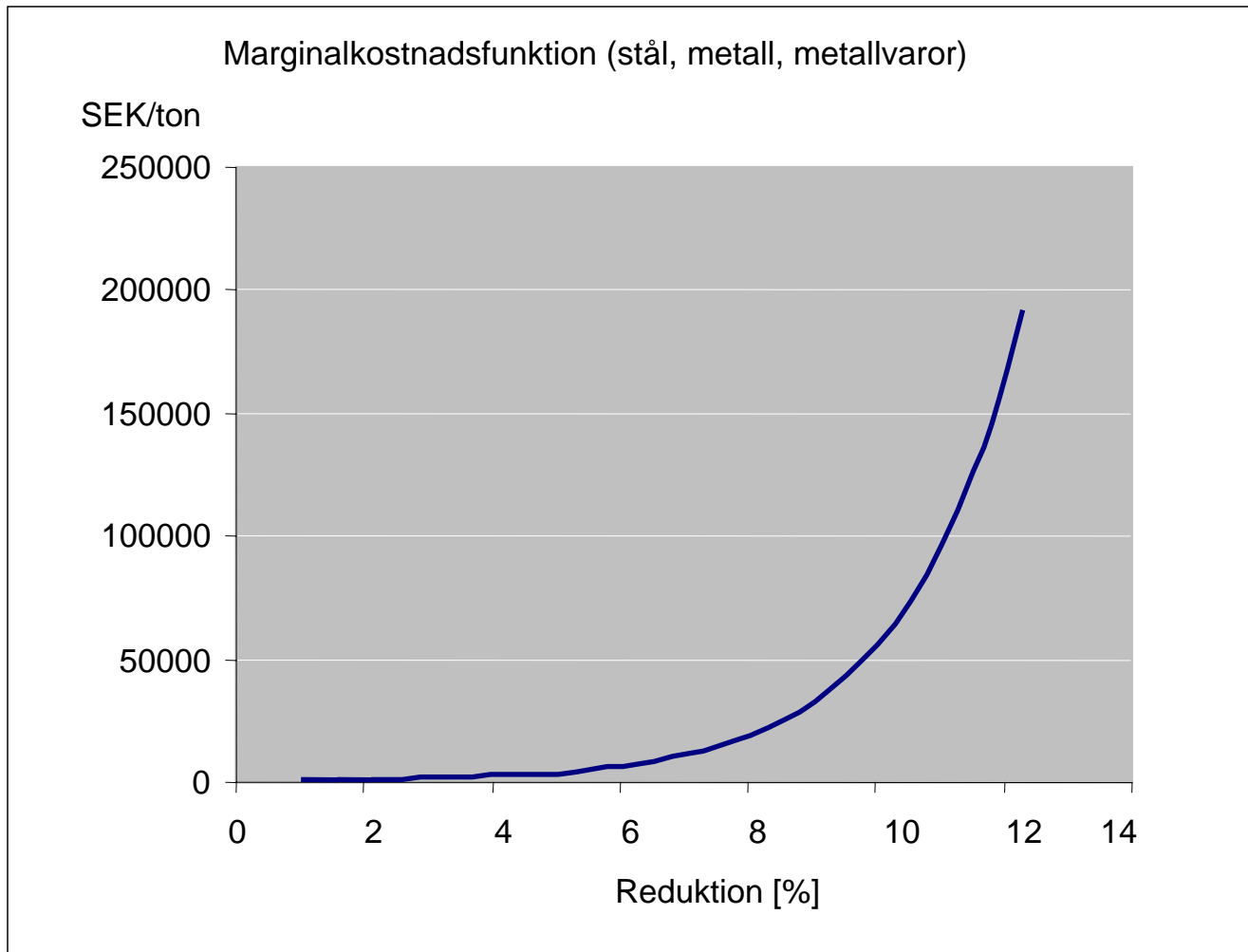
- ▶ **Om vår studie inom Hållbar avfallshantering (syfte metod resultat)**
- ▶ **Vad är avfallsprevention?**
- ▶ **Hur uppfattas avfallsprevention i industrin?**
- ▶ **Exempel på avfallsprevention i industri och hushåll**
- ▶ **Prevention i Europa**
- ▶ **Trender i konsumtion**

Syfte & Metod

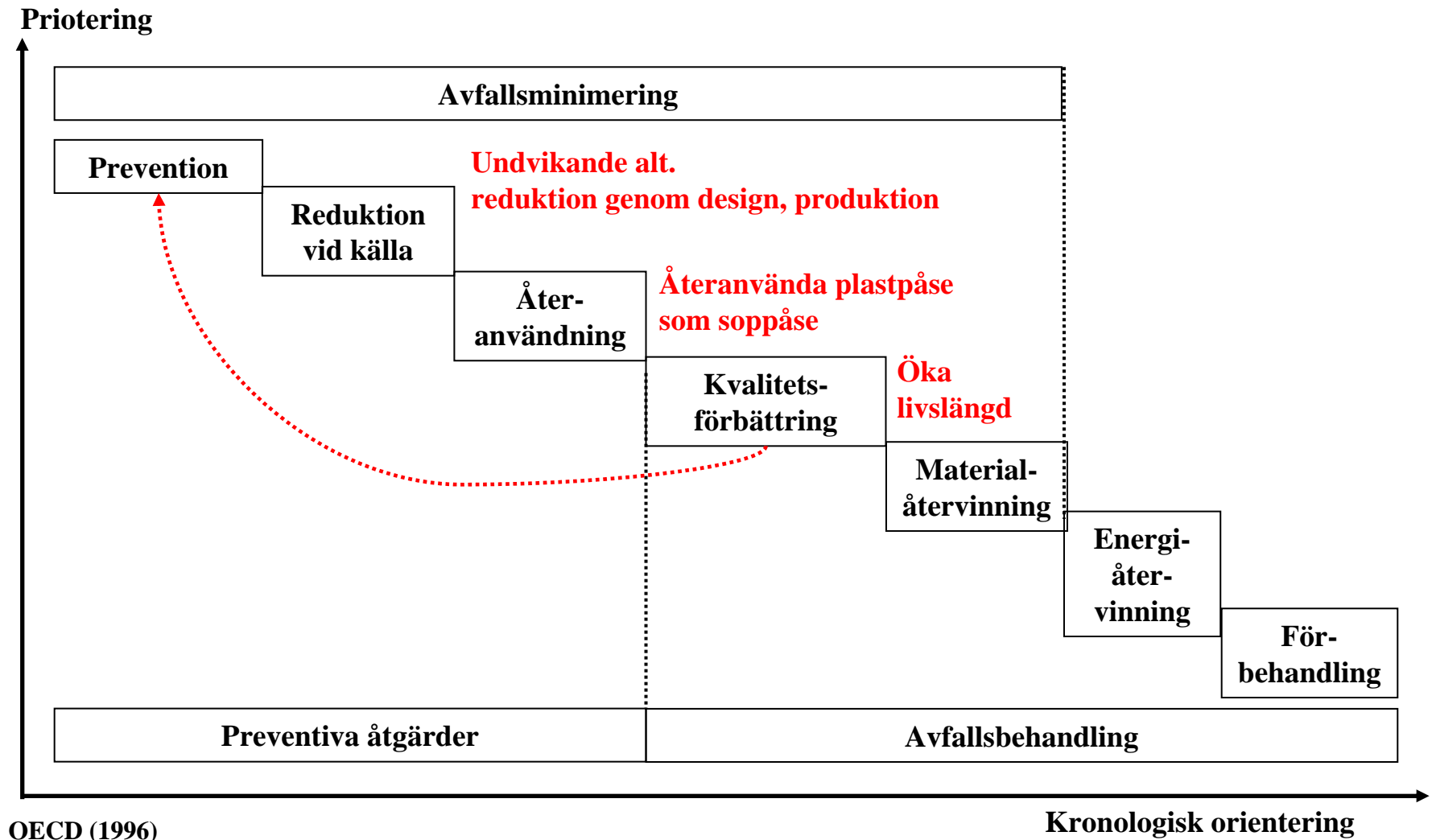
- ▶ Framtagning av marginalkostnadskurvor för avfallsprevention
- ▶ Indata till fortsatt modellering
- ▶ Litteratursökning
- ▶ Uppföljande kontakt med nyckelpersoner
- ▶ Intervjuer industriföretag, branschorganisationer

Resultat (exempel)

Vad är avfallsprevention?

EU: Åtgärder som minskar kvantitet och skadlighet

Återanvända (Reuse)

EU definition:

Reuse means any operation by whichare used for the same purpose for which they were conceived

(free from: Directives on End-of-life vehicles 2000/53/EC, packaging waste 94/62/EC and waste from electrical and electronic equipment)

OECD (1996):

“Multiple use of a product in its original form for its originally intended purpose or an alternative purpose, with or without reconditioning”

Dock har jag ingen åtgärd som är “på gränsen” och har uteslutits eller omfattats av den ena men ej av den andra definitionen.

Utfall av intervjuer inom industri 1(3)

Två olika synsätt:

Processpill (Branschspecifikt)

Produktionschef

**Ingår i produktionskostnad
– minska insatsvaror**

Integrerad produktion

Övrigt (ej branschspecifikt)

Miljöchef

**-Data om mängder,
antal fraktioner**

**-Exakta siffror om minskad
mängd till deponi,
förbränning (bland, rest),
men ej total minskad mängd**

Utfall av intervjuer inom industri 2(3)

Hög grad av intern materialåtervinning = avfallsprevention

Tex plastspill som mals och återanvänds
 metallspill som smälts om

Intern materialåtervinning ej i Eurostat

Medvetenhet om behov av avfallsprevention,
från ett kostnadsperspektiv

Masugn, Oxelösund
Foto: Stig-Göran Nilsson

Utfall av intervjuer inom industri 3(3)

"Vi har inget avfall" (Restprodukt, biprodukt)
Tex: träflis till egen uppvärmning,
aluminium åter till leverantör för återanvändning

"Inget självändamål minska avfallet inom vårt företag"
Egen uppvärmning,
spånindustrin,
byggnation

"Vi kan inte minska mer, då måste vi byta produktionsprocess"
Kan vara miljömässigt motiverat

"Åtgärder för avfallsminskning gjorda för länge sedan"
Returemballage sedan starten 1940

”Vi har inget avfall”

Får konsekvenser för rapporteringen till Eurostat.

**Uppgiftslämnare hanterar ”returråvaror”, ”biprodukter” ej avfall,
Svar utelämnas i enkätundersökningen (Naturvårdsverket, 2006)**

**Men visst finns potential för avfallsminskning:
Flera åtgärder med kostnad = 0!**

Skrotgård, Sandviken
Foto: Stig-Göran Nilsson

Avfallsprevention i hushåll 1(2)

Reklam 5% av uppkommet hushållsavfall
(50 kg/hushåll och år)

53% "irriterande" 20% "läser det aldrig"
"Reklam? Nej tack!" -kampanj **20% ▶ 25%**

Matavfall 22% av uppkommet hushållsavfall
(43% i säck&kärl)

25% av ätbar mat slängs (USA 50%)
60% matrelaterat avfall förpackningar, tillagning

100% potential för prevention (teoretiskt)

Ökning beroende på:

- tidsbrist
- ökad köpkraft
- impulsinköp, brist på planering av konsumtion
- dålig kunskap om lagring
- reklam

Foto: FTI

Avfallsprevention i hushåll 2(2)

Blöjor 4% av uppkommet hushållsavfall (våtvikt) (3796 st)
(8% i säck&kärl)

Kampanj "flergångsblöjor"
100 € bidrag till startkit (250€)
10% deltagande ► **-15% avfall**

Men intresset lågt (1-3% av barn födda 2004)

- lite information om stödet
- lite information om flergångsblöjor
- reklam för engångsblöjor
- liten vilja att tvätta blöjor
- miljövinsten ej entydig

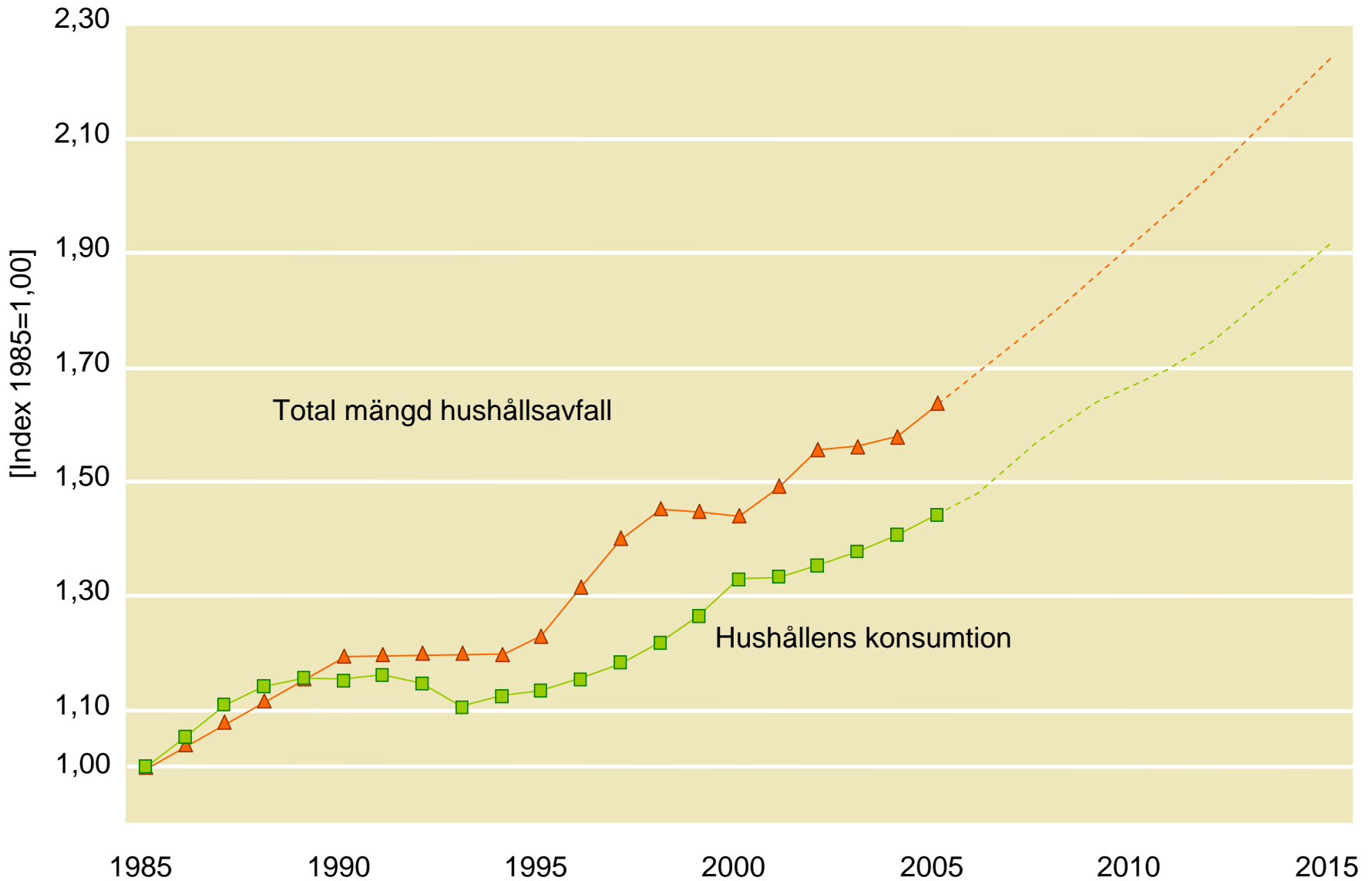

Prevention i Europa

- Spanien:** Mål om prevention i Nationell avfallsplan 2007-2015
10% från år 2010
20% från år 2015
Metod: karaktärisering, datainsamling
-10%-klubben
"524,4 är för mycket!"
- England:** Synliggöra kostnader: råvara, avfallshantering, energi, vatten, tid, komplexa processer
20 x kostnad för avfallshantering
- Österrike:** "Reklam? Ja tack"

Hushållsavfall och hushållens konsumtion

Konsumtionen fortsätter öka, men av vad?

Vi kan bl a studera:

-Ökning av tjänster och service i förhållande till varukonsumtion
(Holm, 1999, Genf och Laurent mfl)

-Men: Går vissa områden i motsatt riktning
(tex hemmabio istället för "bortabio")?

-Ökning av utlandsresor i förhållande till varukonsumtion

-Ökad konsumtion av sällanköpsvaror i förhållande till dagligvaror
(t ex mat)

-Kommer vi att handla fler varor eller dyrare varor (lyxkonsumtion)?

Källor: SCB; HUI; Bergström och Wikström, 2001;
GU– Konsumtionsrapporten; SOU, 2001

Tack för mig.

Frågor?